

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gradišče štev. 17/1. — Dopisi se ne vračajo — Štev. izdaja: 11.953. — Štev. telefona 552. — Naročnina za ozemlje SHS: letno D 60.—, za pol leta D 30.—, za četrt leta D 15.—, mesečno D 5.—. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO V.

LJUBLJANA, dne 23. februarja 1922.

STEV. 23.

Dvanajstine in vojni davek za l. 1920.

Od junija lanskega leta naprej, torej od sprejetja ustave, gospodarimo s takozvanimi dvanajstinami, to je z enomesečnimi donoski in izdatki. To je gospodarstvo brez programa in brez kontrole in je vrhunec protustavne. Prva naloga vlade je bila, da predloži lani takoj po sprejetju ustave redni proračun. Ker proračun ni bil še popolnoma dokončan in ker so vsi posilanci po sprejetju ustave inteli na počitnice, je bilo brez ugovora in brez pomislekov, vladi dovoljeno podaljšanje dvanajstin do konca leta 1921. Med božičnimi prazniki se je z vso naglico in v skrajni zadregi vladi zopet posrečilo brez resnejše kritike in stvarnega odpora spraviti dvomesečne dvanajstine pod streho. Bilo je v zadnji uri in zato je prišlo k oni mučni oredbi glavne kontrole državnega računovodstva, da se mora vsak polagalec računov zavezati z osebnim jamstvom, da bo po eventualni potrebi vrnil za 1. januar 1922 sprejet denar državni blagajni nazaj, ako bi dvanajstine ne bile pravočasno sprejete. K temu sicer ni prišlo, vendar je ta naredba povzročila mnogo pritožb nad netočnim poslovanjem vlade, ki se je cel mesec poprej imela čas pogajati za razdelitev ministrskih mest, za proračun, ki je podlaga rednega gospodarstva in discipline v državi, pa ni imela časa.

Ko je po novem letu začela proračunska razprava, je bilo takoj jasno, da bo treba še nadaljnjih dvanajstin. Tako imamo hvala Bogu deset mesecev že zasiguranih dvanajstin, manjkata še dva, pa bo celo leto poteklo brez rednega proračuna.

Dvanajstinsko gospodarstvo ima mnogo hib. Prva je ta, da veljajo za tako podaljšano dobo predpisi zadnjega finančnega zakona, dalje, da velja tudi stari sistem izdatkov in načrt kritja in dohodkov za vse dvanajstinske mesece. Mogoče so le nekatere nebitvene izpremembe, kakor so bile tudi 28. decembra odobrene. V glavnem ostanejo krediti za izdatke neizpremenjeni in tudi davki se pobirajo po neizpremenjenih predpisih naprej.

Vsled tega je med davkoplačevalci nastal najprvo razumljiv strah, ki prehaja vedno bolj in bolj v ogorčenje, da se bo vsled tega tudi za leto 1920 pobiralo vojni davek. Stvar je bila tem verjetnejša, ker je vojni davek po členu 82 fin. zak. 1920/21 bistven del kritja proračuna in je brez njega vsako podaljšanje dvanajstin nemogoče. Vse je pričakovalo radi tega napeto ekspozé finančnega ministra dr. Kumanudija.

Njegove izjave naših krogov niso pomirile in časopisi nas potrjujejo dan na dan z novimi vestmi, da se bo vojni davek po dvanajstinah pobiral tudi za leto 1920.

Predvsem moramo pibiti, da se nam skrivalnica, katero igra finančno ministrstvo pri prireditvi davkov prav nič ne dopade. Želimo jasno, določeno in smotreno finančno politiko, ki mora prenesti javno kritiko in ki nima ničesar prikrivati. Smo nasprotniki operiranja z uradnimi tajnostmi v stvareh, ki zadenejo celokupno go-

spodarstvo! Zato zahtevamo tudi v tem oziru točnega odgovora.

Sedanje razmere so nevzdržne. Pomislimo samo, da je načrt proračuna za leto 1922 že dva meseca v razpravi, medtem ko ga naša delegacija inane sploh ni dobila v izjavo. O drugem gospodarskim korporacijah sploh ne govorimo.

Pretekli teden se je vršila v finančnem ministertvu konferenca komisije za izjednačenje davkov, v kateri je Slovenijo baje zastopal dr. Eller. Z izjednačenjem davkov kupčujejo danes že skoro vse politične stranke in zato nas sestava take komisije in potek razprav tem bolj zanima. Toda niti o imenovanju članov, niti o delovanju komisije ni prišlo nikako poročilo v javnost. Tega postopanja ne odobravamo. Predvsem smatramo, da je treba razčistiti vprašanje računanja leta 1920 v vojna leta. V dobesednem zmislu zakona o vojnih dobičkih, ki je bil sprejet kot peta priloga k proračunu 1920/21 je računanje tega davka po čl. 1 za leto 1920 izključeno, ker so tam kot vojna leta naštetla izrečno le leta 1914, 1915, 1916, 1917, 1918 in 1919. Ta člen po naši vednosti dosedaj ni bil spremenjen. Pač pa je davčna odmera tako počasna, da se šele komaj sedaj razpošilja podpise za vojno leto 1919.

Vsled nastale nejasnosti je nujno potreba, da se merodajne korporacije zavzamejo za zadevo in morda v zadnjem trenutku še preprečijo, da bi se leta 1920 vtihotapilo med vojna leta.

Nabirajte pri vsaki priliki za „TRGOVSKI DOM“!
Prispevke sprejema:
„Trgovski dom, Ljubljana.“

Breznovčani denarni promet v pošt. obratu.

(Priobčuje K. P.)

Poštno-čekovni zavodi naše krajevine so prikrojeni po načelih prejšnjih, na našem ozemlju obstoječin takih institucij, katerim se mora po nepristranskem presojanju priznati dovršenost v vsakem oziru.

Breznovčani promet je bil eden glavnih smotrov za čekovne zavode, v tem oziru se strinjajo vse slične naprave v raznih državah.

Breznovčani denarni promet je iz gospodarskega stališča jako važnega pomena, nudi pa osobito trgovcu in obrtniku marsiktere ugodnosti, prihrani mu mnogo truda, dela in skrbi, in je končno za državo iz fiskalnih ozirov precej koristno.

Breznovčani promet, kakor ga n. pr. izvaja angleška poštna uprava, bi nam bil lahko za vzgled, če prikrojimo ondodni sistem našim razmeram primerno.

Najsrečnejša rešitev tega jako važnega problema bi bila nekaka spojitev angleškega in nemškega poslovanja.

V kratkih potezah hočemo razviti ustrojstveni načrt poštnege čeka, ki naj bi uveljavil in pospeševal breznovčani denarni promet v naši državi. —

Vsaka stranka lahko priglasí pri pristojnem poštnem uradu otvoritev tekočega nakazničnega računa.

Dotični urad ima vse za priglasi naslov došle nakaznice pripisati otvorjenemu kontu na prejemni strani. Stranki se izroči odrezki nakaznic.

Naslovnik lahko v okviru svoje imovine razpolaga z denarjem na ta način, da si pusti proti pobotnici izplačati poljubno količino v gotovini, da porabi en del svote za vplačilo lastnih nakaznic ali čekovnih položnic, ali pa da se nakaže denar čekovnemu zavodu v dobropis naslovnikovega računa itd. Vsako razpolaganje z imovino se vrši na podlagi pobotnice v obliki čekov na uradnem obrazcu.

Imetnik poštnege računa odpravlja poštne nakaznice z odpisom iz svojega imetja, ni mu torej potreba vplačati zneske na pošti v gotovini ter sebi in uradniku prihrani štetje in se tako popolnoma izključujejo usodepolne pomote.

Posebno pozornost zasluži takozvano poštno nakazilo, posebna vrsta poštne nakaznice, proti izvršitvi plačilnega urada. Poštno nakazilo predstavlja pobotnico vplačilnega poštnege urada na gotov znesek, ki je v gotovem roku izplačljiv pri kakem tuzemskem poštnem uradu brez označbe prejemne osebe.

Oblika tega poštnege nakazila money order, kakor je n. pr. na Angleškem uvedena, izključuje vsako poverbo, s podfaktnjenjem ali sličnimi mahinacijami v škodo državne blagajne.

Obrazci so tiskani na bančnem papirju v serijah, kojih številke označujejo vplačilni urad po tajnem, samo poštni upravi dostopnem ključu. Nakazani znesek se pod nobenim pogojem in z nobenimi sredstvi ne da spremeniti. Kontrolni znaki obstojejo iz sicer priprostega, pa vendar vsako ponarejanje izključujočega sistema preluknjavanja. Na blankete in pripadajoče matrice se udarijo 4 luknje, ki so za vsak urad drugače razvrščene.

Nakazovalec izpolni obrazec, uradnik ga vknjiži, zloži oba dela nakazila, da se krijeta, ter jih obenem preluknja, opremi z uradnimi podatki in žigi ter podpisom. Stranki se izroči prvi del, matrica pa se odpravi na naslovni poštini urad. Vplačitelj pošlje nakazilo upravičenemu prejemniku, ki dotično svoto lahko, ali sam dvigne pri pošti, ali pa jo pusti dvigniti po kom drugem, sploh lahko razpolaga z nakazilom, kakor z gotovim denarjem.

Kdor se z nakazilom oglasi pri naslovni pošti, temu se znesek proti potrdilu in oddaji čeka izplača; kakor hitro uradnik s primerjanjem ugotovi pravilnost nakazila; v to svrhu mu služi matrica, katero položi pod nakazilo, in se morajo luknje popolnoma ujemati.

Tako zedinjena nakazila služijo izplačilni pošti v blagajniško razbremenitev brez daljših vknjižb.

Kontrola pošte se ima vršiti glede sigurno pravilne porabe čekovnih zvezkov, ki veljajo kot strogo zaračunljive tiskovine, kojih zloraba se mora popolnoma izključiti, potem je nadzorovati pripomočke v tej službi, odpravo in dohod nakazilnih matric,

predvsem pa zanesljivost osoblja, kojemu je poverjena ta služba.

Poročila poštne uprav, ki so uvedle nakazno službo po načrtanih smernicah, povdarjajo posebno okolnost, da jim iz te službe ne nastanejo skoraj nobene povračilne obveznosti v škodo poštne blagajne, vsaj daleč ne v tej meri, kakor iz običajne nakazniške službe.

Poslno-nakazilna služba na podlagi »a vista« plačilnih posilnih čekov je v prvi vrsti namenjena v olajšavo denarnega obrata trgovinskih in obrtniskih krogov.

Nakazilo se pošlje ali izroči upniku, in s tem je plačilna obveznost rešena. Nakazilo se lahko kot plačilo daje odstopi ter ima vedno polno denarno vrednost, dokler ga posila ne honorira in s tem razveljavi.

Nepobitne prednosti ima ta vrsta nakazovanja tudi za držav. poštno upravo, že nadzorstvo v nakazovni službi je enostavnejše, breznovčani promet ji olajšava službo in konečno se zniza odškodninski riziko prav izdatno napram navadnem nakazniškem poslovanju.

V tem smislu najdemo pri nekatereh upravnih celo to nakazilno službo popolnoma brez pristojbin, ker uživa državna blagajna kot sredotočje denarnega prometa ugodnosti obrestovanja izročene gotovine, poleg tega pa seveda odklanja odgovornost za izgubljen nakazila, ki se navadno pošiljajo v priporočenih ali vrednostnih pismih, in na ta način itak pride do pripadajočih pristojbin.

Tudi v predstojećih vrsticah hočemo naši poštini upravi pokazati, da bi jo čakale zelo hvalevredne naloge na neobdelanem kulturnem in gospodarskem polju, ako bi se strokovnjaki te oblasti zavzemali za napredek ter posnemali pridobitve tujih narodov.

Sicer imamo v naši državi tudi neko poštno strokovno časopisje, ni pa v njem niti sledu o razpravah, ki bi podpirale napredek tega zavoda, kateremu manjka do danes sploh še predpogoj uspešnega tekmovanja s tujino — strokovno vodstvo.

Pristojbine za vpis v trgovinski register.

Trgovska in obrtniška zbornica v Zagrebu je objavila v »Obzoru« določila, ki so sedaj veljavna na podlagi kompliciranega zakona z dne 27. junija 1921 o državni trošarini, taksah in pristojbinah in kasneje izdanega pravilnika ter sprememb in dopolnil, glede vpisa v trgovinski register. Ker so te določbe veljavne tudi za Slovenijo, jih v sledečem prinašamo v svrhu informacije našim gospodarskim krogom:

I. Za protokolacijo posameznih tvrdk, javnih trgovinskih in komanditnih družb se plača v Beogradu, v Ljubljani, Novem Sadu, Mariboru, Sarajevu, Osijeku, Subotici, Zagrebu 200 dinarjev, a v trgih in drugih krajih 60 dinarjev.

II. Za premeščenje sedeža ne delniških podjetij veljajo sledeči predpisi: ako se preseli tvrdka v mesto, ki spada v okrožje tega trgovinskega sodišča, tedaj ne plača nobene pristojbine, ako velja za obe mesti ista pristojbina, ali ako velja za novo mesto sedeža manjša pristojbina. Ako

je pristojbina v novem mestu večja, plača tvrdka samo razliko oben pristojbin. Ako pa leži mesto novega seve za tvrdke v okrožju drugega trgovinskega sodišča, se plača v vsakem slučaju popolna pristojbina kakor za novo poduzetje.

III. Za protokolacijo obrtniške tvrdke posamezne ter javne ali komanditne trgovinske družbe se plača 50 dinarjev brez ozira na mesto seve za poduzetja.

IV. Za protokolacijo gospodarskih, konzumnih, obrtniških itd. zajedrug se plača 20 dinarjev.

V. Za protokolacijo trgovinskega, industrijskega ali novčanega poduzetja, osnovanega na demiskim bazi, se plača 1000 dinarjev, za ne demisko bankovno poduzetje ali menjanico 2000 dinarjev, a za zavod za dajanje zajmov proti ročnemu zalogu 3000 dinarjev.

VI. Pristojbina za vpis agenturne ali komisijske trgovine za izvoz znaša 400 dinarjev, a za isto trgovino za uvoz, ali tako, koja se bavi z uvozom in izvozom, 800 dinarjev, medtem ko plačavo posredovalne in mešetarske agenture 50 dinarjev. Za posredovalne ali mešetarske agenture se smatraju samo take, koje se baviyo s posredovanjem u nakupu in prodaji blaga v tuzemstvu, medtem, ko plača vsaka firma, koja posreduje posle z inozemskimi firmami, oznaceno višjo pristojbino od 400 dinarjev, odnosno 800 dinarjev. Pristojbina se plača v svakem slučaju posebej za agenturni in posebej za komisijski posel, ne oziraje se na to, dali se obe vrsti poslovanja protokoliiraju skupno ali posebej.

VII. Carinski posrednici plačajo pri protokolaciji svoje tvrdke pristojbino kakor trgovsko ne delniško poduzetje, a vrh tega za odobrenje obrata takso 200 dinarjev za vsako carinarnicu, kjer želijo poslovati.

VIII. Mesto takse za odobritev pravil plačajo delniške družbe v području Hrvatske ob prilici protokolacije, razen že označene pristojbine še 1% od predviđene delniške glavnice, a za vsako izmenjavu pravil 50 dinarjev. Ako se z izpremembo pravil istočasno poviša delniška glavnica, se plača predpisana odstotna pristojbina od iznosa poviška. To pristojbino plačajo tuđi inozemske delniške družbe od svojega kapitala pri protokolaciji svoje tvrdke v tuzemstvu.

IX. Za vpis izpremembe tvrdke kakega ne delniškega poduzetja se plača polovica pristojbine, odrejene za vpis nove tvrdke. Kot izpremembo firme se smatra svak izstop jednega ali nekoliko članov tvrdke, bodisi tako, da poduzetje vodiyo dalje ostali člani, bodisi tako, da namesto izstopivših članov pristopijo k tvrdki eden ali nekoliko novih članov. Za izpremembo firme je smatrati tuđi slučaj, kadar se posamezna tvrdka s pristopom jednega ali nekoliko držabnikov izpremeni v družbu. Samo ako pri vrši dosedanjih članah izstopijo iz njih vsi dosedanjí člani in v njo vstopijo nove osebe, se ne smatra to za izpremembo ampak za novo firmu, za katero se pobira pri protokolaciji cela pristojbina, ne oziraje se na to, ali je naziv tvrdke ostal isti ali ne.

Izdelovanje pelinkovca iz navadnega vina.

(Predpisi o trošarini.)

Pojavilo se je vprašanje, kdaj se mora plačati na pelinkovec trošarina po postavki za fina vina in kdaj le za navadna vina. To vprašanje je zelo važno za naše vinotrčre in gostilničarje, ker znaša trošarina na fina vina 600 dinarjev, na navadna vina pa le 35 dinarjev za hektoliter, zato se hočemo z njim nekoliko natančneje pečati.

Po točki 2., členu 108. novega trošarinskog pravilnika (Uradni list št. 133/322 iz leta 1921) se smatrajo za fina vina nekatera vina že zaradi njih imena, druga zopet zaradi penenja, tretja zaradi njih sladkobe in končno, nekatera zaradi njih alkoholnosti.

Za fina vina se smatrajo:

a) zaradi imena: sampanjec, malaga, pelinkovec (vermut), sherry, ciproan, kseres, malvazija, moskat, kapsko, portsko, madejra, marzala in druga podobna vina ne glede na vsebino alkohola in sladkornoga izvlečka;

b) zaradi penenja: vse tekočine, ki imajo v sebi vino ali sačjevec, pa imajo nad 1 stopnju alkohola in se pri odpiranju enako penijo kakor sampanjec;

c) zaradi alkoholnosti: vsa vina, ki imajo 10 oostotkov ali već alkohola, ne glede na njih ime, ceno in izvor in

e) zaradi sladkobe: vsa vina, ki imajo 5 oostotkov ali već sladkorja, ne glede na njih ime, ceno in izvor.

Vsako vino, ki se prodaja pod imenom »sampanjec«, se smatra torej za fino vino, ne glede na to, ali je to vino res sampanjec ali ne, nasprotno pa se smatra za fino vino zopet vsako vino, ki se peni kakor sampanjec, četudi se to vino ne prodaja pod imenom sampanjec.

Podobno bi se moral svak pelinkovec, ze z ozirom na njegovo ime, smatrati za fino vino in placati bi se morala nanj trošarina po 600 dinarjev za hektoliter.

To je do 1 septembra 1921 tuđi v resnici bilo, odtiej pa velja ta določba popomoma le za pelinkovec, ki se uvozi iz inozemstva, mej tem, ko se plača na pelinkovac, izdelañ v državi sami, ob gotovim pogojm trošarina le v izmeri za navadna vina po 35 dinarjev za hektoliter, odnosno po 50 para za vsako steklenicu, ki ne drži već nego 1/10 litra.

Točka 3. členu 108. novega trošarinskog pravilnika doloca namreč, da se pobira trošarina v izmeri za navadna vina (v sodih ali steklenicah) tuđi na ona navadna vina, ki niso sampanjec ali, ki niso naravno moćna ali slauka, a se naknadno pod nadzorstvom finanćnih organov začiniyo ali oslade (n. pr. pelinkovec).

Pelinkovec, ki se pod nadzorom finanćnih organov izdela iz navadnega vina, plača potemtakem trošarino za navadna vina, četudi bi jo moral že zaradi svojega imena placati v izmeri za fina vina.

Ali pa sme pelinkovec, izdelañ iz navadnega vina, imeti tuđi 15 odstotkov ali već alkohola, odnosno 5 odstotkov ali već sladkorja? O tem vladajo med trošarinskimi organi različna mnjenja. Nekateri misliyo, da se nanaša izjema pri pelinkovcu, izdelañem iz navadnega vina, le na ime in da mora zato pelinkovec, ki ima 15 oostotkov ali već alkohola ali pa 5 oostotkov ali već sladkorja, četudi je izdelañ v državi sami, placati trošarino na fina vina, drugi pa so mnjenja, da se nanaša izjema tako na ime, kakor tuđi na alkoholnost in sladkobo.

Po našem mnjenju imajo prav zadnji. Ako bi hotel zakonodajalec omejiti izjemo le na ime (pelinkovec, moškat), bi moral na koncu točke 3. členu 108. izrecno pripomniti, kolikor pri tem ne dosežeyo 15 odstotkov alkohola ali 5 odstotkov sladkorja, in predvsem finanćnim organom naročiti, naj se tuđi po izvršenem začinenju ali oslajanju prepričajo, ali nima pod njih nadzorstvom začinjeno ali oslajeno vino 15% alkohola ali 5% sladkorja.

Tega zakonodajalec ni storil, zato je točka 3. členu 108. trošarinskog pravilnika razumeti pač tako, da se pobira trošarina na navadna vina tuđi na ona vina, ki niso naravno moćna (ki nimajo vsaj 15% alkohola) ali slauka (ki nimajo vsaj 5% sladkorja), a se pod nadzorstvom finanćnih organov naknadno začiniyo (ojaćijo) ali oslade tako, da postanejo moćna ali slauka.

Pod začinenjem ali oslajanjem ni torej po našem mnjenju razumeti vsako pridajanje raznih ingredijenc ali sladkorja temveć le ono pridajanje ingredijenc ali sladkorja, kjer se prirodno vino izpremeni v fino vino.

(Dalje prih.)

Oglašajte v 'Trgovskom Listu'!

Fr. Zelenik.

Organizacija trgovske pisarne.

Knjigovodstvo.

Ljudski pregovor pravi, da žena podpira pri muži tri vogie, moz pa enega, ali ce on svojega ne drži, se zruši vsa kuća. — Ta pregovor izpremenimo in rećemo: tri dele podjetja tvori vodstvo, knjigovodstvo pa enega. Ne pomaga pa tuđi najpočise vodstvo, podjetje ne napreduje prav, ce ni v redu tuđi knjigovodstvo. Kjer ni rednoga knjigovodstva, ni pregleda in ne kontrole, pa se premoženje porazgubi, a vlasnik ne ve, ne kje, ne kako. Kjer dela in vodi podjetnik sam, tam nevarnost ni tako velika, ali v podjetju, katerega ne vodi podjetnik sam, ali je vlasnik kakav trgovska zarudba, tam mora biti urejeno knjigovodstvo in z njim spojena stroga kontrola.

Svetujem svakomu trgovcu, tuđi malemu, da si uvede ameriķanski način knjigovodstva. Ta način zahteva najmanj dela, pa nudi vsaki hip najlepší pregled.

Vsaka, tuđi najobsežnija trgovina potrebuje najmanj nastopne posteve (konte): Lagajua, Cekovni urad, banka, blago, Upniki, Dolzniki, Upradni troški, Zasebni račun (ako je vlasnik sam) in razni računi.

Med razne račune uvršćam take račune, ki se med letom ne raiyo ali pa poredkoma, kakor posle izgube in dobitka, bilance, glavnice.

Te razne račune vodim v posebnim knjigi, kakor je v navadi pri italijanskom načinu za glavno knjigo ali kakorsno raćimo za salda konu.

Svetujem nadalje, da se poleg dnevnika se raći »zaključna knjiga«. To je ravno taka knjiga kot dnevnik, samo ima le nekaj pol. v dnevnik se vknjižuje spron, v zaključnu knjigo pa se prenasa iz dnevnika v dooćen rok, vsekakor pa enkrat na mesec. Pri podjetju z moćnim prometom in mnogimi vknjižbami se naj prenaša dnevno. Zaključek in bilanca se dela v zaključni knjigi, ne v dnevniku. Ako bi se delai zaključek v dnevniku, bi morali čekati s tekoćimi vknjižbami, ker ni moguće dognati vselej takoj vseh bitańnih postavk. Tuđi ni potrebno, da imajo uslužbenici zaključne številke vedno pred nosom.

Da se število vknjižb v dnevnik kolikor moguće omeji, se vpišuyeo dosli in odposlani računi v posebni pomoćni knjigi in iz teh se potom prenese koncem meseca v dnevnik v enem znesku.

Blagajniška knjiga se naj vodi v obliki dnevnika, da se tuđi iz nje lahko prenaša sumarićno v dnevnik.

Nadrobna trgovina se naj vodi v knjigovodstvu odvojeno kot odjemalec, ki se obremenjuje za prejeta blago in razbremenjuje z oddajo svojih dnevnih izkupićkov. Praktiki bodo popolnoma razumeli pomen tega nasveta.

Dobro izvedena organizacija olajša delo in nudi veliko korist. Maršikateri trgovci bi ne propadeli, če bi imeli redno knjigovodstvo, ki bi mu kazalo, kako napreduje. Tega pregleda ni imel, pa je živěl dražje, kot bi po svojih dohodkih smel, ali pa se je prehitro hotel razširiti, pa mu je zmanjkalo obratnih sredstev.

Knjigovodstvo industrijskega podjetja je bolj zamotano in već zahteva od knjigovodstva kot trgovina.

Za poštev »Blago« v trgovini ima industrijsko podjetje najmanj tri pošteve in sicer »Surovine«, »Fabrikacija« in »Fabrikati«. Na poštevu »surovine« se obraćunava zaloga surovin, ki se raiyo v fabrikaciji. Ta poštev izkazuje le izgubo ali dobićek, ki nastaja vsled naravnih vplivov, n. pr. pšenica izgubi na težu vsled vsušenja ali raztresenja. Poštev »fabrikacija« obremenjuemo za prejete surovine, izplaćane mezde, ki nastajajo direktno pri fabrikaciji in za vse pomoćne predmete, ki se raiyo v fabrikaciji, n. pr. embalaža itd. Razbremenjuje pa se za izdelane fabrikate ali po lastni ceni ali pa prodajni ceni. —

Razbremenitev po prodajni ceni bo moguća le, če imajo fabrikati doloćeno prodajno ceno. Navaćno se oddajajo fabrikati po lastni ceni in se izkazuje dobićek iz prodaje na poštevu »Fabrikati«.

Kazlika je tuđi v obraćunavanju troškov. Na fabrikaciju spadajo na svak način mezde tistoga delavstva, ki je zaposleno naravno v fabrikaciji. Vsi troški za osobje, ki ni zaposleno v fabrikaciji, n. pr. vozniki, pazniki, nadzorovano osobje, pisarniško osobje, troški kurjave, razsvetljave itd., spadajo na posle »sprošnih troškov« in ti se v doloćenih rokih prikalkulirajo v odstotkih k ceni fabrikatov.

Kazlike obstoje tuđi u zaključku in sicer tedaj, če je vlasnik podjetja kaka združba.

Urejeno knjigovodstvo je potrebno tuđi radi davćnih oblasti. Ni vedno in tuđi ne bo ostalo tako, da bo v podjetju le dobićek. Prišli bodo tuđi casu izgub in teh ne moreš verjetno dokazati brez rednoga knjigovodstva. Birokrat si ne more misliti, da zadene trgovca in podjetnika tuđi izguba, birokrat misli, da ima trgovac vedno le dobićek, kakor je mnjenja, da je vse zaslužek, kar se dobi za blago.

Takomu moreš do živoga le s sistematićnim knjigovodstvom.

Proti moratoriju.

Pravosodni minister dr. Laza Marković je predložil zakonski naćrt o »odgoditi inozemskih dolgova« — naćrt o moratoriju. Vsebina naćrta je v kratkem sledeća: Vsaka protokoliirana tvrdka, ki je dokazala, da je plaćala davek in ki se hoće poslužiti koristi tega zakona, ima pravico, da v roku 15 dni po objavljenu tega zakona predloži trgovski zbornici prošnju, kateri je treba priložiti: izkaz o stanju trgovine in o plaćilih v inozemstvu ter dokazila o tem, da se je dolžna vsota v resnici porabila za kupljeno blago. Trgovska zbornica imenuje komisiju petih članov, ki ima nalogo, da pregleda predloženo prošnju in dokumente. Ako ta komisija prošnju odobri, se jo izroći trgovinskomu sudišču, ki jo znova proući. Prošilec je dolžan položiti dolžno vsoto v štirih obrokih in sicer 60% od dnevnoga kurza upravi fondov v Beogradu. Država ne prevzame nobenih obveznosti. Uprava fondov bo sama kupila tuđe valute, ki jih morajo trgovci odplaćevati skozi dve leti svakih šest mesecev. Ako bi naša valuta še nadalje padala, morajo trgovci tekot petnajstih dni založiti zadostno vsoto dinarjev za pokritje kupovanja novih deviz. Ako trgovac tega ne stori, se mu napove konkurz. Uprava fondov bo za pri njej položene zneske plaćevala 5% obresti. — Ker je prevladalo mnjenje, da ta zakonski naćrt ne bo imel v inozemstvu nobenih slabih posledic za našo državu, zato je većina dovolila, da pošlje finanćni minister dr. Kumanudi ta naćrt narodni skupščini. — Sedaj leži u skupščini ta predlog! — Vprašamo se, je li država zavarovalnica za predzne spekulacije? Če trgovac spekulira z valuto in čaka boljših časov za odplaćilo — je to njegova stvar! Nam leži zaupanje v našu trgovinu bližje, kot usoda posameznih spekulatov, zato pričakujemo, da se vsi solidni, pošteno misleći pridružio našem energićnemu protestu proti takim nameram.

Izvoz in uvoz.

Naša trgovina z Madžarsko. V preteklem letu se je izvozilo iz naše države u Madžarsko: 80.003 q drv, 9000 q koruze in ravno toliko kvintalov suhih sljiv; 4090 q moke, 5000 q sladkorne repe, 1200 q sode. Uvozilo se je iz Madžarske u Jugoslaviju: strojev in strojevih delov 27.000 komadov, 2000 q moke, 6580 q različnih železnih predmetov, 2800 komadov materijala za elektrićne instalacije in 2200 sodov.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Velesejmi u mesecu mareu. Vážnost velesejmova za razvoj narodnoga gospodarstva se razviđi že iz tega, kako moćno se je ta ideja razširila po celom

svetu. Med tem ko se pri nas tako neurno deluje za naš jesenski sejm, imamo že prihodnji mesec celo vrsto zelo važnih velesejnov in to na najsolidnejši mesni svet. V sledečem navedemo velesejne in razstave tekom meseca marca, o katerih se nam je sporočilo natančen datum otvoritve: od 1. do 19. marca v Lionu, mednarodni sejm vzorcev, od 1. do 25. marca v Londonu, razstava vzorcev za hišne instalacije; od 5. do 11. marca v Draždanin, razstava pohištva; v Dižonu od 7. do 13. marca razstava življenjskih potrebščin; od 10. do 12. marca mednarodna razstava v Posen-u; od 10. marca do 31. julija mednarodna razstava miru v Tokio; od 12. do 19. marca velesejm za galanterijsko blago in dragulje v Stokholmu; od 15. do 25. marca mednarodni vzorčni velesejm v Barceloni; od 19. do 23. marca mednarodni velesejm vzorcev v Breslavi; od 19. do 27. marca 2. mednarodni vzorčni velesejm na Dunaju; od 28. marca do 8. aprila v Londonu 3. razstava pohištva in trgovine z volno; od 31. marca do 30. aprila razstava predmetov notranjega paroplovstva v Essenu. Kakor nam je že znano, se tekom marca otvori velesejm v Zagrebu, razum tega se bo vršila tekom prihodnjega meseca razstava za južno Italijo v Catani, nadalje bodo otvorjene mednarodne razstave v Bradfordu in Colombo.

Trgovinska pogodba z Rumunijo. Ministrstvo trgovine in industrije ovesča, da je veljavnost pogodbe med kraljevino Srbijo in Rumunijo z dne 23. decembra 1906, ki ni bila odpovedana, razširjena na vse območje kraljevine SHS. Po tej naredbi se ima za uvoz blaga iz Rumunije računati pri nas minimalna tarifa.

Ugoditev trgovskih pogajanj z Italijo. Naši italijanske kabinetne krize so trgovinska pogajanja z Italijo preložen. Italijanski delegati so odpotovali v Rim. **Za svobodno luko.** Trgovski krogi so sklicali v Trstu velik snov, na katerem sta govorila ravnatelj »Lloyd« in predsednik trgovske zbornice, da je edina rešitev za Trst, ako se proglasi za svobodno luko.

Razglas o monopolni taksi na cigaretni papir. Uprava državnih monopolov, odelenje administrativno v Beogradu je z odlokom z dne 28. januar. 1922, M. broj 1069 odredila, da se bode v bodoče, ker so sedanje zaloge cigaretnega papirja pri prodajalcih v smislu odredbe te Uprave z dne 3. 12. 1921, Pov. M. broj 220 popisane in banderolirane, izdajal iz tovarov v promet in prodajo le banderoliran cigaretni papir, za kojega je že plačana nova monopolna taksa. — Obenem opozarja uprava državnih monopolov na kazenske posledice, ki bi zadele prodajalce cigaretnega papirja, ako bi se v njih zalogi našel nebanderoliran papir. Prodajalci cigaretnega papirja, katerim se je izdalo dovolilo za nadrobno prodajo od 1. 9. 1921 dalje, imajo ista opremiti s podpisanim kolekom v smislu začasnega zakona o drž. trošarini, takšab in pristojbinah II. del, člen 10 tarif. post. 235 (Uradni list dne 22. 8. 1921, šte. 100.) Izvršitev te odredbe bo izvrševala finančna kontrola.

Industrija.

Pridelek alkohola v Čehoslovaški. Računa se, da bo znašal letošnji pridelek alkohola 800.000 hl, s 400.000 hl se bo krilo domačo uporabo; 100.000 hl se bo uporabilo za fabrikacijo denaturiranega špirta za kuhanje in razsvetljavo, 50.000 hl se bo uporabilo pri fabrikaciji jesiha; 150.000 hl se bo obdržalo za rezervno. Ostalo bo tedaj le 100.000 hl za izvoz. Cene so sledeče: 4.120 čehoslovaških kron za hl čistega alkohola (v ceni je vključeno 1.200 kron za davek in 200 kron za doklade); 700 kron stane hl denaturiranega špirta; 1.200 kron alkohol za fabrikacijo jesiha in za znanstvena dela; 1.000 kron stane hl alkohola za industrijo.

Denarstvo.

Sprejem in zamenjava 5 dinarskih novčanic. Delegacija ministrstva financ javlja uradno: Petdinarski (dvajsetkronski) bankovci državne izdaje se bodo do 5. marca t. l. od davčnih uradov in finančne deželne blagajne brez nadaljnjega sprejemali v plačilo, zamenjavali pa le v krajih, kjer ni podružnice Narodne banke in kolikor dopuščajo razpoložljiva sredstva. Pozneje, in sicer do 5. ju-

nija t. l., bodo pa ti organi samo še posredovali zamenjavo potom Narodne banke. Podrobneje določbe so razvidne iz razglasa delegacije od 20. februarja t. l., št. 255/V./Val., ki se priobči v Uradnem listu.

Spekulacija z zamenjavo 5 dinarskih novčanic. Delegacija ministrstva financ objavlja uradno: Ker se dogaja, da spekulanti z različnimi mamljivimi obljubami ponujajo ljudem svoje posredovanje pri zamenjavi petdinarskih bankovcev, kakor tudi pri zamenjavi poškodovanih bankovcev, se opozarja po razpisu generalnega inšpektorata finančnega ministrstva z dne 13. februarja 1922 J., br. 1467, da Narodna banka in njene podružnice vrše zamenjavo poškodovanih bankovcev po zakonu z odbitkom, ki odgovarja manjkajočim delom, kakor tudi zamenjavo petdinarskih bankovcev, ki se zdaj jemljejo iz prometa. Istotako sprejemajo petdinarske bankovce vse državne blagajne še do vstetega 5. marca 1922 v plačilo. Potemtakem je vsakomur dana prilika, da svoje bankovce brez težko sam zamenja, ne da bi potreboval tujega posredovanja.

Nove 10 dinarske novčnice. Poroča se, da so došle iz Amerike v Beograd nove 10 dinarske novčnice. Ugotovljeno je, da so nove novčnice zelo dobro izdelane, ter da je osobito papir izvrstne kakovosti. Nove novčnice se dajo v promet o priliki izmenjave 5 dinarskih novčanic, koje se vzamejo iz prometa.

Cirkulacija bankovcev naše državne Narodne banke. Po izkazu Narodne banke SHS. z dne 8. februarja, je narasla množina bankovcev v prometu od 1. do 8. februarja za vsoto 69,345.775 na 4,640.241.515 dinarjev, dočim je kovinska podlaga padla za vsoto 958.961.16 na 398,225.435.60 dinarja.

Izvoz valut v obmejnem prometu. Finančni minister je z naredbo I Br. 347, ki je stopila 11. februarja v veljavo odredil, da se člen 3 pravilnika o uređitvi prometa z devizami in valutami z dne 25. septembra 1921 nikdar ne more nanašati na potnike v obmejnem prometu, ki prehajajo v inozemstvo in svrhu obavljanja kratkih poslov. Takim potnikom se sme dovoliti po zadnjem odstavku čl. 3 izvoz do maksimalno 3 tisoč Din na osebo, nikakor pa ne tri tisoč frankov ali odgovarjajočo vrednost v kaki drugi inozemski valuti. Obmejni potniki smejo v obmejnem prometu namesto 3000 dinarjev vzeti za lastno potrebo seboj v inozemstvo odgovarjajočo količino valute one države, v katero potujejo. — Tudi se ne smejo potniki posluževati v obmejnem prometu čl. 12 pravilnika, ki določa, da smejo pooblašene banke dovoliti enkrat na mesec brez dovoljenja devize v znesku do 3000 francoskih frankov.

Ponarejeni italijanski denar. Te dni so prišli v promet stolirski bankovci, ki so tako fino ponarejeni, da jih more le večje oko razlikovati od pravih. Tako je tudi z najnovejšo izdajo desetlirskih komadov. Tudi petaki so izvrstno ponarejeni. Nadalje so ponarejeni tudi zeleni petdesetlirski komadi.

Carina.

Obmejni promet z avtomobili. Za avtomobile, ki prevozijo našo mejo z namenom, da se zopet vrnejo v državo, ni treba od sedaj naprej pri izhodu iz države položiti kavicje. Dovolj je, da se lastnik ali šofer javi pri obmejni carinarnici ter tam izpolni deklaracijo s točnim popisom avtomobila, s točno navedbo označbe in s pripombo, da se avtomobil vrne v državo. Ako se pri povratu pri poljubni carinarnici na podlagi predložene deklaracije (kojo hrani šofer pri sebi in jo pri povratu predloži), ugotovi identiteta avtomobila, ni treba plačati nikake vozne carine, ampak le tlakarino in manipulacijske stroške za deklaracijo, ki znašajo skupno okoli 20 dinarjev v papirju.

Davki.

Prijava vozil. Kakor nam javlja delegacija ministrstva financ v Ljubljani, je dovolil g. minister za finance, da se rok za prijavo vozil in plačanje letne takse na vozila za tekoče leto izjemoma podaljša do 15. marca 1922.

Promet.

Promet Maribor—Ljutomer. Tranzitni promet na železnici Maribor—Ljutomer preko Špilja in Radgone je otvor-

jen. Vozili bodo nastopni vlaki: Odhod iz Maribora ob 6.20, prihod v Ljutomer ob 10.19, odhod iz Maribora ob 20., prihod v Ljutomer ob 23.34. Odhod iz Ljutomer ob 9.30, prihod v Maribor ob 14.06, odhod iz Ljutomer ob 16.47, prihod v Maribor ob 20.52.

Prometne izpremembe. Za vse postaje zagrebske direkcije se sme z enaindvajsetim t. m. sprejemati in odpošiljati v voz. nakladin živad, sveže meso, zaklane živali, ribe, jajca, sol, sanitetni material, lekarnisko blago, led, omare za led, potrebščine za kurjavo in razsvetljavo, tobak in tobačni izdelki, embalaže za dopuščeno blago, selitveno blago, prazni in naloženi pohištveni vozovi, časopisni papir, nakladalne potrebščine, vsakovrsten les, potreben za premogokope, razstrelivne potrebščine za premogokope, državne, režijske in vojaške pošiljke. Za postajo Zagreb d. k., je dovoljeno sprejemati in odpošiljati samo živad, brzopokvarljivo blago, sanitetni material, tobak, selitvene, državne, režijske in vojaške pošiljke. — Za dovlačnice, ki se odcepajo od postaje Zagreb d. k., se sme sprejemati in odpošiljati vsakovrstno blago, brez omejitve. Za ocarinjenje v postaji Zagreb d. k., veljajo še nadalje določbe, navedene v objavi šte. 2., pod točko »Državna železnica A 3.« — Blagovni promet za Bosanski Brod, transit, ostane še nadalje ukinjen. Za postaje direkcije Zagreb in preko njenih prog je dovoljeno sprejemati in odpošiljati kosovno blago kot sledi: pospešno blago do 250 kg teže, brzovozno kosovno blago do 250 kg teže, toda en pošiljatelj sme istemu naslovniku dnevno le po eno pošiljko poslati, sporovozno kosovno blago je brez omejitve prosto. Vse medpotne pošiljke se smejo dalje odpredati. — Ker avstrijske železnice na jesenicah ne prevzemajo za postajo Passau loko in transit nikakih drugih pošiljk kakor sarno živad, dočim zavračajo vse pošiljke, ki so bile radi stavke v Nemčiji zadržane, se zadržijo vnovič vse vozovne naklade za Passau in Passau trs., razen živadi in se stavijo ponovno pošiljateljem na razpolago. — Ukinjeno je sprejemanje in odpošiljanje robe v vozovnih nakladah za postajo Kiralhaza, sprejemanje brusnega lesa za tvornice papirja za postajo Frautschach, St. Gertroud, sprejemanje in ponovne predaje pošiljk v medsebojnem prometu dunajskih kolodvorov. — Sprejemanje vsakovrstne robe za postaji Dečín prekladišče in Laube, prekladišče. Dovoljeno je zopetno sprejemanje pošiljk za postajo Wien Kaiserplatz in Wien Zwischenbrücken, ako so naslovljene na Süddeutsche Donaudampfschiffahrt. V postaji Bohumin (Oderberg) so reekspekcije prepovedane.

Direktni tovarni promet s Češko. Med češkim in jugoslovanskim ministrom se vrše pogajanja glede direktnega tovarnega tranzitnega prometa preko Avstrije.

Pisma v Avstrijo. Po odredbi ministra za pošte in brzajave, se morajo vse pošiljke (pisma, dopisnice in razglednice), ki so naslovljene iz naše države v Avstrijo, frankirati. V našo državo iz Avstrije naslovljene pisemske pošiljke se ne bodo vročile naslovniku, ampak jih bodo pošte vračale odpošiljatelju in ako ne bo to mogoče, jih bodo predložile predpostavljeni direkciji.

Pošiljke na Rumunsko. Pri vsaki pošiljki, ki je namenjena v Rumunijo, mora biti tovarnemu listu priložen tudi seznamek, v katerem je treba navesti točno oznako, število, način vklada, vsebino in nečisto težo tovorov, kakor tudi ime prejemnikovo, njega priimek in točni naslov.

Znižanje potnih pristojbin na švicarskih železnicah. Administrativni svet švicarskih železnic je sklenil znižati s 1. majem t. l. železniške pristojbine za 20 odstotkov za vse potnike, ki potujejo več kot 300 km.

Kmetijstvo.

Poljedelske šole v Dalmaciji. V kratkem bosta otvorjeni v Dalmaciji dve poljedelski šoli in sicer na Glavici pri Kninu in v Blatur na otoku Korčuli.

Iz naših organizacij.

Za olajšanje davčnega položaja. V seji finančnega odseka trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani se je razpra-

vijalo o prekomernih predpisih davka na vojne dobičke. Sklenilo se je, da je vspešna akcija proti nepravilnum oceram in odmerjanju davkov le takrat mogoča, če so predloženi konkretni podatki. Da olajša gremij trgovcev v Ljubljani težaven davčni položaj, je sklenil v svoji odborovi seji dne 17. t. m., da se izvoli poseben davčni odsek. Člani se torej pozivljejo, da vse svoje pritožbe, seveda temeljito opremljene, predložijo gremijalni pisarni, kjer se bo o njih razpravljalo ter jih predložilo davčnim komisijam ter drugim pristojnim mestom. Ker se v smislu novega finančnega zakona plačilni nalogi za različne davke ne bodo več izdajali, je dolžnost vsakega člana, da zahteva pri davčni administraciji izpisek svojega predpisa na davke, ki se mu mora po gorinavedenem zakonu izdati proti mali odškodnini.

Pisarna za železniške reklamacije in transportna posredovanja. V Knafljevi ulici št. 9 se je otvorila konces. pisarna za železniške reklamacije in transportna posredovanja. Na čelu podjetja stojita dva gospoda, ki sta valed dolgoletnega praktičnega službovanja v stanu, vsa v delokrog pisarne spadajoča vprašanja stvarno, strokovno, pravilno in uspešno izvršiti. Zato gremij svojim članom v slučaju potrebe pisarno najtopleje priporoča. — Načelnik.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

IV. mednarodni vzorčni velesejm v Pragi se bo vršil od 12. do 19. marca 1922. Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani je bilo doposlanih nekaj naša sejem se nanašajočih informativnih brošur, ki so interesantom na razpolago.

Dobava, prodaja.

Razpis nabav železniških pragov. Železniško ministrtvo razpisuje ofertalno licitacijo za nabavo 1,320.000 hrastovih ali bukovih impregviranih pragov za potrebe državnih železnic. Licitacije se bodo vršile pri posameznih direkcijah v sledečem redu: za Beograjsko direkcijo 27. februarja t. l., za 500.000 kosov 2½ m dolgih in 25/15 cm močnih pragov; b) za direkcijo Zagreb 28. februarja t. l. za 132.000 komadov iste kvalitete kot zgoraj, 18.000 komadov 2.70 m dolgih in 26/16 močnih ter 250 tisoč komadov 2.20 m dolgih in 20/14 cm močnih pragov. Oddaja teh količin se lahko izvrši na vseh postajah zagrebske in sarajevske direkcije, kakor tudi direkcije južne železnice v Ljubljani; c) za direkcijo Subotica celotno 300.000 pragov in d) za direkcijo v Sarajevu 120.000 kosov. Licitacija za Subotico se vrši 1. marca in za Sarajevo 2. marca t. l. Najmanjša ponudba, ki se sprejme, je določena na 3000 komadov. V ponudbi mora biti točno naznačena količina pragov, kraj in rok oddaje ter komadna cena franko vagon. Licitacija se vrši na naznačene dni ob 11. uri v ekonomskem oddelku železniškega ministrtva v Resavski ulici.

Razno.

Letošnji trgovski shod se vrši dne 30. aprila v Celju. Dan poprej se vrši občni zbor Zveze trgovskih gremijev in zadržug za Slovenijo. Po občem zboru dne 29. aprila se vrši koncert vojaške godbe in veselica v vseh prostorih Narodnega doma.

Potovanje v Švico. Pristojbine za vizum za potovanje v Švico ali skozi Švico se ne plačujejo kakor dosedaj v švicarskih frankih po uradnem tečaju, ampak po dnevnem tečaju.

Novi živinski potni listi. Te dni je izročena prometu nova emisija živinskih potnih listov in sicer po 0.20 dinarja, 0.50 dinarja in po 1 dinar. Stari živinski potni listi se smejo uporabljati do konca meseca marca 1922, dodati pa jim je ustrežno takso, ako zadostni kolek ni vtisnjen.

Ugarsko-Hrvatsko dioničko pomorsko parobrodarsko društvo je preneslo v zmislu sklepa svojega 29. rednega občnega zbora, ki se je vršil na Reki dne 6. januarja 1921, svoj sedež iz Reke na Sušak, kjer je registrirano pod novo tvrdko: Jadranska Plovitba, dioničko parobrodarsko društvo. Istočasno je

osnovala družba na Reki zastopstvo, ki je registrirano pod imenom: Jadranska Plovitba, dioniško parobrodarsko društvo — Sušak, Generalno zastupstvo — Rijeka.

Posredovalnica za delo.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: 8 knjigovodij, 4 kontoristi, 3 potniki, 3 skladiščniki, 4 pomočniki mešane stroke, 3 pomočniki železninske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 1 pomočnik modne in galanterijske stroke, 8 kontoristin, 2 blagajničarki, 16 prodajalk, 14 učencev, 2 učenki. Službe išče: 2 knjigovodji, 1 korespondent, 3 kontoristi, 2 poslovodji, 3 potniki, 2 skladiščniki, 33 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik železninske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 27 kontoristin, 10 blagajničark, 29 prodajalk, 15 učencev, 16 učenk. Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini. Og. trgovce prosimo, da se pri nastavljanju trgovskega in drugega osoblja vedno poslužujejo naše posredovalnice, ki bo skušala željam kar najnatančneje ustreči.

Tržna poročila.

Maribor: Na mariborski živinski sejem dne 14. febr. je bilo prignano: 7 bikov, 180 volov, 250 krav, 5 telet, 4 konji. Cene (za kg žive teže): debeli voli 26 do 32 K, poldebili plemenski voli in biki za klanje 18 do 25 K, krave za klanje 20 do 25 K, plemenske krave 18 do 20 K, krave za klobasarje 13 do 16 K, mlada živina 18 do 20 K, teleta 15 do 23 K.

Poljski pridelki. Pretečeni teden so notirale žitne vrste pri nas in v glavnih centrih inozemstva sledeče (cena za 100 kg v dinarjih): Srbija: pšenica 410, rž 390, ječmen 290, oves 295, koruza 320;

Vojvodina: pšenica 420, rž 330, ječmen 315, oves 310, koruza 325; Dunaj: pšenica 405, rž 340, ječmen 310, oves 315, koruza 300; Berlin: pšenica 390, rž 325, oves 290; Praga: pšenica 410, rž 350, oves 320, koruza 300; Anvers (Antwerpen): pšenica 390, ječmen 330, koruza 330; Newyork: pšenica 390, oves 290, koruza 220; Argentinija: pšenica 315, oves 235, koruza 215.

Kovine. Berlin, dne 14. t. m.: elektrolitični baker 6078, rafinadni baker (99 do 99.8 odstotka) 5500 do 5550, svinec 1900 do 1950, cink 2125 do 2175, aluminij (98 do 99 odstotkov) 8500, cin (najmanj 99 odstotkov) 13.300 do 13.400, banka-, strait-, austral-cin 13.700 do 13.800, čisti nikelj 12.500 do 13.000, antimon-regulus 2000 do 2050, srebro v palicah okoli 900‰ za 1 kg 3725 do 3750 za 100 kg v markah.

Cene vinu na Štajerskem. Vina kažejo 12 do 14 % alkohola. Kupčija z vinom je precej živahna in se giblje cena litru med 30 in 32 kronami. Za sortirana, posebno rizling in druga vina pa ponujajo kupci od 36 do 40 K. V ljutomerskih goricah je že nad polovico letošnjega pridelka prodanega.

Borza.

Zagreb, devize: Berlin 137—141, Bukarešta 243, Milan 1580—1605, London izplačilo 1414, ček 1390—1400, Newyork ček 321, kabel 322.50, Pariz 2930 do 2960, Praga 594—600, Švica 6200 do 6225, Dunaj 4.95—5.025, Budimpešta 47—47.75; valute: dolarji 315—320, rublji 25—30, napoleoni 1180—1195, marke 146—150, leji 240—242, lire 1580 do 1595, turške zlate lire 1250.

Jadranska banka 1125—1170. Ljub. kreditna banka 920—925. Slov. eskomptna banka 625. Ljub. strojne tovarne in livarne 885.

Beograd, valute: dolarji 77, marke 38, leji 60, levi 50; devize: London 342, Pariz 720, Zeneva 1580, Praga 148.25, Dunaj 1.25, Berlin 36.50, Milan 396, Budimpešta 11.85.

Curih, devize: Berlin 2.20, Newyork 5.13, London 22.48, Pariz 47, Milan 25.70, Praga 9.50, Budimpešta 0.75, Zagreb 1.55, Varšava 0.14, Dunaj 0.11, avstrijske žigosane krone 0.09.

Praga, devize: Berlin 22.72½—23.53½, Curih 1058—1062, Milan 275 do 277, Pariz 500.50—503.50, London 239.50 do 241.50, Newyork 54.25—55.25, Beograd 66.75—67.75, Sofija 34.97½—35.77½, Dunaj 0.74—0.94, Varšava 1.13—1.73, Budimpešta 7.32½—7.92½; valute: marke 22.72½—23.52½, švicarski franki 1053—1057, lire 272—274, francoski franki 498.50—500.50, funti 238.50—240.50, dolarji 54.55, dinarji 63.75—64.75.

Pridatke za Nat. Reg. blagajne

kontrolne trakove, šekovne zvitke, barvo itd. dobavlja ANTON RAVHEKAR, Ljubljana, Pred Jkofijo 20. Glavna zal. pridakov NRK.

Stolarna v Sodražici

(Slovenija)

priporoča svoje izdelke, kakor politirane gostilniške in kavarniške stole, vrtno in zaklopne stole, mize itd. itd. Ceniki na razpolago.

Lesene žeblice za čevlje

izdehtje

Tovarna lesenih žeblic

Ivan Seunig ml.

Tacen pod Šmarno goro pri Ljubljani.

Veletrgovina

A. Šarabon v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago raznovrstno žganje

moko

in deželne pridelke raznovrstno rudninsko

vodo,

22. Lastna pražarna za kavo

in mlin za dišave

z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

Vse vrste umetnih gnojil

ima vedno v zalogi po najnižji ceni

Anton Tonejc in drug, Maribor.

Underwood

najboljši ameriški pisalni stroj sedanjosti

Opalograph

razmnoževalni aparat, razmnožuje strojno in ročno pisavo potom neizrabljive stekl. plošče

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

The Rex Co. Ljubljana, Gradšče 10.

Moderno urejena popravilnica vseh pisalnih strojev.

Uvoz in prodaja raznovrstnega inozemskega manufakturnega blaga.

A. & E. SKABERNE LJUBLJANA

Posebni oddelek za pletenine, trikotažo in perilo.

Brzjavni Hedžet

Telef. št. 75.

***** Manufakturna trgovina na veliko *****

Hedžet & Koritnik — Ljubljana

***** Frančiškanska ulica 4 *****

Tel. št. 261 in 413. - Brzjavni naslov: „Banka“, Ljubljana.

Delniška glavnica 50,000 000 K. -- Rezervni zakladi 45,000 000 K.

Ljubljanska kreditna banka LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 2. se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice: Split, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor, Ptuj, Brežice.

Prodaja srečke razredne loterije.

Lastnik: Konzorcij za izdajanje Trgovskega »Lista.« — Glavni urednik: Peter Kastelic. — Odgovorni urednik: Franjo Zebal. — Tiska tiskarna Makso Hrovatin v Ljubljani.